

**REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA TRPANJ
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL**

Trpanj, 26. listopada 2023.

**OPĆINSKOM VIJEĆU
-vijećnicima-**

PREDMET: Obrazloženje uz prijedlog Odluke o visini poreznih stopa godišnjeg poreza na dohodak na području Općine Trpanj (dalje:Odluke)
PREDLAGATELJ: Općinski načelnik
IZVJESTITELJ: Jedinstveni upravni odjel, pročelnica

O b r a z l o ž e n j e

Pravni temelje za donošenje Odluke

Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima (Narodne novine broj 114/23), kojeg je Hrvatski sabor donio 28. rujna 2023. godine, ukinut je prerez porezu na dohodak kao jedan od poreza koje su, temeljem dosadašnjih odredbi Zakona o lokalnim porezima (Narodne novine broj 115/16, 101/17 i 114/22) mogle uvesti jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine). Istoga dana donesen je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine broj 114/23), kojim su, pored ostalog, slijedom navedenog ukidanja prireza porezu na dohodak ukinute i odredbe dosadašnjeg Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 151/22), kojima je bilo propisano da se porez na dohodak uvećava za iznos prireza porezu na dohodak.

Prirez porezu na dohodak je vrijednosno do sada bio značajan izvor prihoda Općine pri čemu su, sukladno dosadašnjim propisima gradovi i općine mogli samostalno odlučivati o njegovu uvođenju, kao i o visini stope prireza porezu na dohodak unutar zakonom propisanog raspona.

U tom smislu je, sukladno dosadašnjim zakonskim odredbama, još uvijek važećom Odlukom o porezima Općine Trpanj kao jedan od poreza utvrđen upravo prerez porezu na dohodak, po stopi od 10 %. S obzirom na ukidanje prireza porezu na dohodak i citiranu Odluku o porezima bit će potrebno na odgovarajuće uskladiti s navedenim zakonskih izmjenama Odlukom koja je na javnom savjetovanju i bit će razmatrana na anrednoj sjednici Vijeća, te nije predmet ovoga materijala.

Kako bi se jedinicama lokalne samouprave nadoknadio značajan gubitak prihoda uslijed ukidanja prireza porezu na dohodak, odredbama izmijenjenog Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22 i 114/23) – dalje: Zakon, gradovima i općinama omogućeno je da svojim odlukama samostalno upravljaju visinom stopa poreza na dohodak odnosno da propišu visinu stope ovoga poreza u Zakonom utvrđenim granicama za godišnje dohotke (dohodak od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugi dohodak koji se ne smatra konačnim), a u svrhu postizanja ciljane visine prihoda potrebnih za nesmetano provođenje i ostvarivanje zakonskih obveza, poslova i zadataka Općine.

Potrebno je napomenuti da su navedene zakonske izmjene donesene radi povećanja fiskalne autonomije jedinica lokalne samouprave u poreznim prihodima, kakvu ima većina zemalja u svijetu, pri čemu će lokalne jedinice moći samostalno, svojim odlukama, upravljati visinom poreznih stopa za godišnje dohotke koje ostvaruju fizičke osobe, a što je u skladu s Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi. Naime, prema navedenoj Povelji dio prihoda lokalnih jedinica mora proizlaziti iz poreza i naknada, stope kojih, u granicama utvrđenim Zakonom, određuju same lokalne jedinice.

Slijedom navedenog, člankom 19. a Zakona propisano je da visine poreznih stopa određuju predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave svojom odlukom, pri čemu općina – nižu stopu u granicama od 15 % do 22 % te višu stopu u granicama od 25 % do 33 %. Sukladno odredbi članka 38. stavka 2. navedenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, jedinice lokalne samouprave dužne su navedenu odluku o visini poreznih stopa godišnjeg poreza na dohodak donijeti i objaviti do kraja studenog 2023. godine, pri čemu sama odluka stupa na snagu 1. siječnja 2024. godine.

Pored ukidanja prireza porezu na dohodak, Zakonom su u odnosu na godišnje dohotke utvrđene i slijedeće promjene:

- povećan je iznos mjesečnog osnovnog osobnog odbitka sa sadašnjih 530,90 eura na 560,00 eura (povećanje za 5,5%) te su povećani iznosi osobnog odbitka za uzdržavane članove obitelji i djecu te invalidnost
- povećanje iznosa mjesečne porezne osnovice na koju se obračunava niža stopa poreza (sada je niža stopa 20%) sa sadašnjih 3.981,69 eura na 4.200,00 eura (povećanje za 5,5%), Citiranim promjenama smanjit će se porezno opterećenje i povećati neto primanja odnosno raspoloživi dohodak poreznih obveznika.

Međutim, navedenim izmjenama zakonskih propisa posljedično će se smanjiti prihodi od poreza i prireza na dohodak. Naime, povećanje osobnih odbitaka izravno utječe na smanjenje porezne osnovice za obračun poreza na dohodak, no najveće smanjenje prihoda očekuje se upravo zbog ukidanja prireza porezu na dohodak koji se u ovoj godini naplaćuje po stopi od 10%.

S obzirom na značajan gubitak poreznih prihoda, prvenstveno zbog ukidanja prireza porezu na dohodak, Zakonom je propisana mogućnost da jedinice lokalne samouprave svojim odlukama propišu visinu poreznih stopa za godišnje dohotke u zakonskim granicama, ovisno o broju stanovnika, a kako bi na taj način zadržale razinu prihoda koja im je potrebna za obavljanje zadaća iz svoje nadležnosti sukladno propisima. Sukladno članku 19.a) Zakona predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom propisati visine poreznih stopa (nižu i višu stopu), raspon kojih je utvrđen ovisno o veličini jedinice lokalne samouprave i koje su, u odnosu na važeće stope poreza na dohodak, uvećane za dosadašnji maksimalno mogući prirez, kako slijedi:

Broj stanovnika općine/grada	Niža stopa poreza na dohodak u granicama	Viša stopa poreza na dohodak u granicama
Općina	15% do 22%	25% do 33%
Grad s manje od 30.000 stanovnika	15% do 22,4%	25% do 33,6%
Grad s više od 30.000 stanovnika	15% do 23%	25% do 34,5%
Grad Zagreb	15% do 23,6%	25% do 35,4%

Slijedom navedenog, Općina Trpanj predmetnom Odlukom o visini poreznih stopa godišnjeg poreza na dohodak nižu poreznu stopu predlaže u visini od 20 % (kao i do sada) a višu stopu 30 %.

Zaključno, ukidanjem prireza porezu na dohodak i povećanjem iznosa osobnog odbitka poreznim obveznicima će se smanjiti porezna obveza, ali će navedeno utjecati na značajno smanjenje poreznih prihoda Općine.

Pročelnica
Nada Ivanković

